

Trening przed klasówką

Gimnazjum

Literatura: praca z tekstem - Adam Mickiewicz "Pan Tadeusz" (fragment)

Wtem brząknął w tabakierkę złotą Podkomorzy
I rzekł: [...]
„Ach, ja pamiętam czasy, kiedy do ojczyzny
Pierwszy raz zawitała moda francuszczyzny!
Gdy raptem paniczyki młode z cudzych krajów
Wtargnęli do nas hordą gorszą od Nogajów,
Prześladując w Ojczyźnie Boga, przodków wiarę,
Prawa i obyczaje, nawet suknie stare. [...]
Miała nad umysłami wielką moc ta tłuszcza;
Bo Pan Bóg, kiedy karę na naród przepuszcza,
Odbiera naprzód rozum od obywateli.
I tak, mędrsi fircykom oprzeć się nie śmieli,
I zląkł ich się jak dżumy jakiej cały naród,
Bo już sam wewnątrz siebie czuł choroby zaród;
Krzyczano na modnisiów, a brano z nich wzory;
Zmieniano wiarę, mowę, prawa i ubiory.
Była to maszkarada, zapustna swawola,
Po której miał przyjść wkrótce wielki post – niewola!”

Zadanie 1

Tekst należy do

- A. liryki.
- B. epiki.
- C. epiki wierszowanej.

Zadanie 2

Wypowiedź Podkomorzego jest przykładem

- A. mowy zależnej.
- B. mowy pozornie zależnej.
- C. mowy niezależnej.

Zadanie 3

Jakie obszary życia objęła moda na francuszczyznę?

- A. obyczaje, ubiór, język.
- B. ubiór, język, pożywienie.
- C. obyczaje, pożywienie, język.

Zadanie 4

Jaka cecha Polaków według Podkomorzego przyczyniła się do utraty niepodległości?

- A. hipokryzja.
- B. nieustępliwość.
- C. przywiązanie do tradycji.

Zadanie 5

Podaj wiek, w którym miały miejsce wydarzenia wspomniane przez Podkomorzego.

- A. I połowa XIX wieku.
- B. XVIII wiek.
- C. II połowa XIX wieku.

Zadanie 6

Przeciwieństwem frazeologizmu 'odebrać rozum' jest

- A. dostać małpiego rozumu.
- B. chłopski rozum.
- C. pójść po rozum do głowy.

Zadanie 7

W kontekście tekstu słowo 'fircyk' jest nacechowane

- A. pozytywnie.
- B. negatywnie.
- C. obojętnie.

Zadanie 8

Czasownik 'krzyczano' sugeruje, że

- A. wydarzenia miały miejsce w przeszłości, a ich wykonawca nie jest znany.
- B. wydarzenia miały miejsce w przeszłości i znany jest ich wykonawca.
- C. wydarzenia mają miejsce w teraźniejszości, a ich wykonawca nie jest znany.

Zadanie 9

Określ czasownik 'wtargnęli'

- A. 3 os. lm. czas przeszły niedokonany, tryb oznajmujący.
- B. 3 os. lm. czas przeszły dokonany, tryb oznajmujący.
- C. 3 os. lm. czas przeszły dokonany, tryb przypuszczający.

Zadanie 10

W wypowiedzeniu 'Prześladując w Ojczyźnie Boga, przodków wiarę'

- A. imiesłów przymiotnikowy, przyimek, rzeczownik, rzeczownik, rzeczownik, rzeczownik.
- B. imiesłów przysłówkowy, przyimek, rzeczownik, rzeczownik, rzeczownik, rzeczownik.
- C. imiesłów przysłówkowy, spójnik, rzeczownik, rzeczownik, rzeczownik, rzeczownik.

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ

Zadanie 1

C

Zadanie 2

C

Zadanie 3

A

Zadanie 4

A

Zadanie 5

B

Zadanie 6

C

Zadanie 7

B

Zadanie 8

A

Zadanie 9

B

Zadanie 10

B

Nauka o języku: cechy stylu naukowego

Zadanie 1

Dla jakiej dziedziny wiedzy charakterystyczne są poniższe fragmenty tekstów.

Wybierz spośród podanych: historia, chemia, biologia, fizyka, matematyka, literatura.

A. Określenia "mały realizm" użyto w odniesieniu do powieści i opowiadań z lat 1962-1966, które cechowała akceptacja przeciętności i celowy wybór "małej stabilizacji" jako obiektu powieściowego przedstawienia.

B. Zwycięskie mocarstwa ententy miały bardzo konkretne cele do zrealizowania, choć całkowicie bądź w dużej części sprzeczne ze sobą. Do tego dochodziły żądania bądź postulaty nowo powstałych państw, jak również już istniejących, którym za przystąpienie do wojny po stronie ententy obiecywano konkretne terytoria.

C. Początek łańcucha mRNA odpowiada miejscu, w którym rozpoczyna się transkrypcja DNA, a koniec mRNA jest tam, gdzie ona się kończy. Ze względu na wymagany kierunek transkrypcji mRNA w trakcie translacji czytany jest od końca 5' do 3'.

Zadanie 2

Z każdego z powyższych tekstów wypisz po jednym wyrazie charakterystycznym dla stylu naukowego z danej dziedziny wiedzy.

A. ....

B. ....

C. ....

Zadanie 3

Styl naukowy nie występuje w

A. encyklopedii.

B. podręczniku akademickim.

C. noweli.

Zadanie 4

Podkreśl poprawne odpowiedzi.

A. Styl naukowy nie jest zróżnicowany w zależności od dziedziny nauki/jest zróżnicowany w zależności od dziedziny nauki.

B. Styl naukowy cechuje się precyzją i zwięzłością/cechuje się występowaniem słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym.

C. Teksty pisane stylem naukowym charakteryzują się swobodą kompozycyjną/logiczną kompozycją.

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ

Zadanie 1

A. literatura.

B. historia.

C. biologia.

Zadanie 2

- A. na przykład: powieść, opowiadanie.
- B. na przykład: mocarstwa, ententa.
- C. na przykład: łańcuch mRNA, transkrypcja DNA.

Zadanie 3

C

Zadanie 4

- A. Styl naukowy nie jest zróżnicowany w zależności od dziedziny nauki/jest zróżnicowany w zależności od dziedziny nauki.
- B. Styl naukowy cechuje się precyzją i zwięzłością/ występowaniem słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym.
- C. Teksty pisane stylem naukowym charakteryzują się swobodą kompozycyjną/logiczną kompozycją.